



Universitätsbibliothek Paderborn

Cvrsvs Theologici ...

Ea Brevitate Conscriptus, Qvam Tot Tantarvmqve Rervm Amplitudo Et
Varietas Patitvr ...

Quas Prima Pars Et Prima Secundæ Divi Thomæ Complectvntvr -
Qvæstiones Insvper Ad Mores & praxim spectantes, quæ peculiarem cum
Scholasticis habent connexionem, declarantur

Carleton, Thomas Compton

Leodii, 1659

Sect. VI. Adjiciuntur quædam de gratiâ sufficiente.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13718

IV. Dices, in multis est invincibilis ignorantia Dei, ergo non habent auxilium sufficiens ad credendum, cum objectum, Deus scilicet in quem credant, non sufficienter, imò non omnino iis proponatur. Respondetur juxta dicta supra, disp. 2. sect. 2. invincibilem Dei ignorantiam in nemine, nisi ad breve tempus, dari posse, unde hoc non obstat quo minus identidem dari iis possit gratia sufficiens.

V. Hinc ulterius infero lapsis omnibus dari auxilium sufficiens ad respiciendum: non quòd omnibus omnino momenti, & in quibuscunque semper circumstantiis hujuscemodi auxilium habeant; sed opportuno tempore. Hæc, inquit Tannerus tom. 2. disp. 6. q. 2. dub. 2. num. 31. est communis & certa Theologorum sententia, & contrarium erroris condemnat S. Thomas 3. p. q. 86. art. 1. Erroneum, inquit, est asserere, aliquid peccatum esse in hac vita, de quo quis penitere non possit.

VI. Primum, quòd scilicet omnes habeant auxilium sufficiens ad resurgendum, probatur ex Sapientia 11, v. 24, & cap. 12. v. 19, & 20. ubi dicitur Deus dissimulare peccata hominum propter poenitentiam, dare locum ut possint mutari à malitià, &c. Deus etiam frequenter invitat homines ad poenitentiam, Venite, inquit Christus, ad me omnes qui laboratis, & onerati estis, & ego reficiam vos: ergo possunt venire, ergo habent ad hoc gratiam sufficientem. Quare Concilium Lateranense cap. Firmiter definit hominem lapsam posse semper in Ecclesia per poenitentiam reparari.

VII. Secundum, auxilium scilicet ad respiciendum sufficiens omni homini singulis momenti non adesse, sed pro loco tantum ac tempore unicuique dari, optimè ostendit Bellarminus de gratiâ & libero arbitrio, lib. 2. cap. 6. & Vasquez l. p. d. 97. cap. 5. & alii. Ratio est, cum enim gratia hæc, seu auxilium in divinâ inspiratione, & mentis illuminatione situm sit, certum est singulis momenti ab omnibus haberi non posse, sæpe siquidem fomno impediuntur homines, sæpe multi ebrietate, variisque non raro negotiis distinentur, itaque illis immeriti sunt & absorpti, ut divinis inspirationibus, de lege saltem ordinariâ, locum non relinquunt. Nullus tamen est adultus, rationis usum adeptus, quantumvis profigata vitæ, & innumeris peccatis ac sceleribus onustus, qui internos identidem gratiæ pulsus, Deique ad poenitentiam, vitæque mutationem vocantis motum non sentiat, quibus si aurem præbeat, ad meliorem se frugem recipere, & salutem, Deo uberiora, uti solet, auxilia conferente, obtinere possit. Quod etiam de infidelibus in ordine ad cognitionem Dei, & veræ fidei acquisitionem est dicendum.

Nullus est, qui internos pulsus gratiæ non sentiat.

I. OMNIBUS tamen adultis quovis instante adest auxilium, seu vires sufficientes ad peccatum vitandum: ita Theologi omnes. Ratio est, quia nullus in eo peccat, quod vitare non potest; alioqui ad malum necessitaretur, poenæque ob id esset obnoxius, quod penes ipsum non est declinare, ejusque violatio illi vitio daretur per quod ipsi observatu est impossibile. Hoc autem & contra naturæ lumen est, ut fusè ostendi in Prometheo

Christiano; Disputatione 13. & ipsi fidei adversatur. Quare Innocentius decimus inter alias hæreticas propositiones in libro Cornelii Jansenii repectas, hanc omnium primam damnavit: *Aliqua Dei præcepta hominibus iustus volentibus, & conantibus, secundum præsentem, quas habent vires, sunt impossibilia; deest quoque illis gratia, qua possibilia fiunt.* Quam propositionem Pontifex ut Temerariam, Impiam, Blasphemam, Anathemate damnatam, & Hæreticam declarat, & ut talem damnat: ergo juxta hanc Pontificis definitionem nulli deest gratia ad præcepta omnia servanda, & consequenter ad peccata vitanda sufficiens. Deinde, si illo instanti, quo quis labitur in peccatum, non habeat gratiam & vires tentationem illam superandi, & non peccandi, ergo necessitatur ad peccandum; quod tamen dici nullo modo potest, estque una ex ejusdem Cornelii Jansenii Iprensis Episcopi propositionibus ab Innocentio decimo damnatis, quæ sic habet: *Ad merendum, & demerendum in statu Nature lapsæ non requiritur in homine libertas à necessitate, sed sufficit libertas à Coactione.* Quam propositionem damnat Pontifex ut Hæreticam.

Hanc veritatem apertè nobis variis locis tradunt sacræ Literæ: unum tantum locum in præfenti proferam, Ecclesiastici 15. v. 14. ubi sic habetur: *Deus ab initio constituit hominem, & reliquit illum in manu consilii sui. Adjecit mandata & præcepta sua: si volueris mandata servare, conservabunt te, &c. Apposuit tibi aquam & ignem, ad quod volueris porrigere manum tuam: Ante hominem vita & mors, bonum & malum: quod placuerit ei dabitur.* Plura in hanc rem Scripturæ loca asseram postea, Disput. 85. ubi hanc de libertate quæstionem ex proposito discutiam.

In eadem confirmandâ veritate multi sunt Sancti Patres: sic S. Leo de Deo ait, *Iuste instat præcepto, qui præcurrit auxilio.* S. etiam Chrysostomus hom. 16. in Epist. ad Hebræos: *Non potest, inquit, dicere non possum, neque accusare, conditorem: si enim impotentes nos fecit, & deinde imperat, culpa ejus est.* Et paulò post: *Si voluerint, omnes poterunt; habemus quippe cooperatorem, & adiutorem Deum &c.* Idem clarè docet S. Hieronymus in Epist. ad Cyprianum: *Homo, inquit, à principio conditionis, Deo utitur adiutore: & statim subdit: Nihil boni operis agere potest absque eo, qui ita concessit liberum arbitrium, ut suam per singula opera gratiam non negaret.* Idipsum docent alii Patres, apud quos nihil frequentius, quàm Deum homini, ad non peccandum auxilium, seu vires nunquam denegare.

Dicit Cornelii Jansenii Iprensis Episcopi Propositiones hæreticæ.

Hæreticè est dicere, non requiritur ad peccandum libertas à necessitate.

Auxilium ad non peccandum semper adesse docet Scriptura.

Eadem veritas probatur ex Patribus.

SECTIO SEPTIMA.

Quæ Divi Augustini fuerit de Gratia sufficiente sententia.

NON levis inter Auctores est de sententiâ S. Augustini circa Gratiam sufficientem controversia: ejus proinde mens paulò accuratius est investiganda. Difficultatem imprimis facit id quod in expositione Epistolæ ad Roman. scripsit S. Doctor, ubi de Pharaone loquens, sic habet: *Non ergo hoc illi imputatur, quòd tunc non obtemperavit, quandoquidem obdurato corde obtemperare non poterat; sed quia talè se præbuit, cui cor obduraretur.* Ergo secundum S. Augustinum defuit Pharaoni gratia, seu vires quibus Deo obtemperare potuisset. Secundum Divi Augustini locum, qui divinz

Difficultas de mente S. Augustini circa gratiam sufficientem.

De Pharaone.

